

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

Chúng ta ai cũng đều biết, khoa học công nghệ với sự phát triển chóng mặt đã kéo theo sự ra đời của các trang mạng xã hội. Nói đến chúng, ta không thể không nhắc đến Facebook - một cái tên chẳng còn xa lạ với tất cả mọi người. Facebook là một trang mạng xã hội cho phép người dùng đăng tải những thông tin cá nhân, kết bạn, giao lưu, tương tác với mọi người. Chẳng cần bàn cãi hay bình luận gì thêm, chúng ta đều không thể phủ nhận được những lợi ích và vai trò to lớn mà Facebook mang lại. Còn gì kì diệu hơn khi mà nhờ nó, hai con người ở hai vùng miền khác nhau, xa cách về địa lí, không gian, vậy mà lại có thể quen nhau, kết bạn với nhau trong sự tương hợp về sở thích, mục tiêu chỉ bằng một chiếc điện thoại có kết nối Internet. Thú vị gì hơn khi mọi tin tức về giới showbis, thần tượng, bạn bè, người thân đều được chúng ta cập nhật từng phút, từng giây? Bao nhiêu lợi ích không nhỏ của Facebook đã đủ trở thành chiếc nam châm thu hút mọi người, đặc biệt là giới trẻ. Càng dùng Facebook, càng có nhiều bạn, càng có nhiều điều hấp dẫn, thú vị mời gọi. Mãi mê theo những cảm xúc ảo, ít ai nhận ra Facebook như là một con dao hai lưỡi mà những mặt trái của nó đang dần bộc lộ. Và một trong số đó là căn bệnh nghiện Facebook đã và đang diễn ra phổ biến, đặc biệt là trong giới trẻ.

(...) Việc nghiện Facebook còn khiến cho cuộc sống của người dùng bị đảo lộn. Các hoạt động vui chơi ngoài trời cùng bạn bè, thể dục thể thao được thay thế bằng việc lên Facebook. Bị thu hút vào cái màn hình màu xanh hấp dẫn với những hình ảnh kia thì liệu còn thời gian đâu mà ăn uống hợp lí, thời gian cho bạn bè, cho người thân? Họ sẽ đắm chìm trong thế giới ảo mà quên đi hiện tại. Thế có nghĩa là, họ có thể kết bạn với biết bao bạn bè trên mạng nhưng lại đang bỏ qua những mối quan hệ thực tế, những tình cảm thực mà mọi người dành cho mình. Cùng với đó, các kỹ năng giao tiếp, ứng xử cũng dần bị mất đi. Vì thế, chẳng có gì đáng ngạc nhiên khi mà một người nghiện Facebook có thể chém gió thỏa thích không chán với bạn bè khắp nơi nhưng lại khó có thể giao tiếp trực tiếp với mọi người. Cứ thế, họ trở thành “anh hùng bàn phím” và dần sống ảo với những tình cảm không thực tế.

(Nguồn: baigiangvanhoc.com)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.

Câu 2. Nêu nội dung chính của đoạn trích trên.

Câu 3. Vì sao tác giả lại dùng hình ảnh *chiếc nam châm thu hút mọi người* để nói về mạng xã hội Facebook?

Câu 4. Câu văn “*họ có thể kết bạn với biết bao bạn bè trên mạng nhưng lại đang bỏ qua những mối quan hệ thực tế, những tình cảm thực mà mọi người dành cho mình*” gọi cho anh/chị suy nghĩ gì?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày ý kiến của anh/chị về hiện tượng được nêu ra ở phần đọc hiểu: nhiều người nghiện Facebook đang trở thành những *anh hùng bàn phím*.

Câu 2 (5,0 điểm)

Trong tác phẩm *Rừng xà nu*, Nguyễn Trung Thành đã để cho nhân vật cụ Mết thiết tha nhắc đi nhắc lại cái chân lí thời đại giản dị mà sâu sắc: *Chúng nó đã cầm súng, mình phải cầm giáo*.

Anh/chị hiểu câu nói trên như thế nào? Qua hình tượng nhân vật Tnú hãy làm sáng tỏ tư tưởng trên.

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	Phương thức biểu đạt chính của văn bản: Nghị luận	0,75
	2	Nội dung chính của văn bản: Những lợi ích của mạng xã hội Facebook và những tác hại của tình trạng “nghiện Facebook”.	0,75
	3	Tác giả dùng hình ảnh <i>chiếc nam châm thu hút mọi người</i> để nói về mạng xã hội Facebook vì: Sự ra đời của Facebook với rất nhiều tiện ích đã khiến mạng xã hội này có sức hút lớn lao, nhất là với giới trẻ. Số lượng người dùng Facebook tăng lên không ngừng, dường như ai ai cũng có thể bị cuốn hút và một khi đã tham gia khó có thể cưỡng lại được sức hấp dẫn của nó.	1,0
	4	Câu văn “ <i>họ có thể kết bạn với biết bao bạn bè trên mạng nhưng lại đang bỏ qua những mối quan hệ thực tế, những tình cảm thực mà mọi người dành cho mình</i> ” cho thấy tác hại của việc “nghiện Facebook”: - Con người sống trong thế giới ảo mà quên đi thế giới thực. Chúng ta dễ dàng kết bạn với người lạ trên mạng xã hội có khi chỉ bằng những lời bình luận, những câu chuyện không đầu không cuối. Kết bạn mà có khi chưa hiểu gì về nhau, thậm chí chưa biết mặt nhau. Những mối quan hệ đó đôi khi lại có sức hấp dẫn kì lạ làm con người dần dần quen với thế giới ảo mà lãng quên thế giới thực. - Trong khi đó <i>những mối quan hệ thực tế, những tình cảm thực mà mọi người dành cho mình</i> như quan hệ bạn bè, thầy cô, gia đình... thì con người lại thấy xa lạ. Nhiều bạn trẻ có thể tương tác với bạn bè trên facebook rất tốt nhưng kĩ năng giao tiếp xã hội lại rất kém, có thể có hàng nghìn người bạn trên Facebook nhưng lại cảm thấy cô đơn, lạc lõng trong thế giới thực.	0,5
II		LÀM VĂN	7,0
1		Viết đoạn văn về hiện tượng: nhiều người nghiện Facebook đang trở thành những anh hùng bàn phím.	2,0
	<i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i>	Thí sinh có thể trình bày theo các cách: diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp, móc xích hoặc song hành.	0,25
	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i>	Nhiều người nghiện Facebook đang trở thành những anh hùng bàn phím.	0,25
	<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận</i>	Thí sinh viết một đoạn văn có dung lượng khoảng 200 chữ, đảm bảo đúng yêu cầu về nội dung và hình thức của một đoạn văn. Có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần có lập luận hợp lí, thuyết phục, bày tỏ	1,0

	<p>quan điểm rõ ràng, không vi phạm các chuẩn mực đạo đức và quy định của pháp luật. Sau đây là gợi ý:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Anh hùng bàn phím</i> là gì? Đây là một thuật ngữ mới xuất hiện trong thời gian gần đây, dùng để chỉ tính chất làm quá, mạnh mẽ, nói khoác lác, không giám chịu trách nhiệm về lời nói... của một bộ phận người dùng Internet trước một sự vật, hiện tượng nào đó đã và đang xảy ra. - Hiện tượng người dùng Facebook trở thành <i>anh hùng bàn phím</i> ngày càng nhiều: Trước mỗi sự việc, hiện tượng những <i>anh hùng bàn phím</i> có thể tha hồ chỉ trích, chê bai, hoặc nói những chuyện đời non lập biển... nhưng họ lại chẳng có một hành động thực tế nào để thể hiện được điều đó. - Hậu quả: rất nhiều cá nhân, tổ chức xã hội, doanh nghiệp... phải chịu thiệt hại nặng nề vì những <i>anh hùng bàn phím</i> như thế, có những người bị trầm cảm, và đôi khi tìm đến cái chết, chỉ vì bị tấn công bằng ngôn từ quá khích trên mạng... - Bài học: Đây là một hiện tượng xấu, cần lên án mạnh mẽ. Mỗi người cần có những hành động cụ thể, thiết thực, nói đi đôi với làm; tránh việc phán xét, quy chụp, xúc phạm người khác trên Facebook. 	
	<p><i>d. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>	0,25
	<p><i>e. Sáng tạo</i></p> <p>Có suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ</p>	0,25
2	<p>Trình bày suy nghĩ về câu nói và làm sáng tỏ tư tưởng trên: <i>Chúng nó đã cầm súng, mình phải cầm giáo.</i></p>	7,0
	<p><i>a. Đảm bảo đúng cấu trúc bài văn nghị luận</i></p> <p>Mở bài giới thiệu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề</p>	0,25
	<p><i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i></p> <p>Trình bày suy nghĩ về câu nói và làm sáng tỏ tư tưởng trên: <i>Chúng nó đã cầm súng, mình phải cầm giáo.</i></p> <p><i>c. Triển khai vấn đề thành các luận điểm</i></p> <p>Thí sinh có thể triển khai bằng nhiều cách nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng, đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	0,5
	<p>* Giới thiệu khái quát về tác giả, tác phẩm, vấn đề cần nghị luận</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nguyễn Trung Thành là nhà văn có nhiều duyên nợ với mảnh đất Tây Nguyên cả trong kháng chiến chống Pháp và chống Mĩ. Tác phẩm của ông đã tái hiện chân thực và hào hùng cuộc kháng chiến của đồng bào Tây Nguyên. - <i>Rừng xà nu</i> là tác phẩm tiêu biểu của Nguyễn Trung Thành viết về cuộc nổi dậy của buôn làng Xô Man chống bọn Mĩ - Ngụy. Qua tác phẩm, nhà 	0,5

	<p>văn làm sáng lên một chân lí của thời đại: <i>Chúng nó đã cầm súng, mình phải cầm giáo</i></p>	
	<p>Giải thích câu nói của cụ Mết</p> <p>- Bối cảnh: Trong đêm Tnú về thăm làng, cụ Mết kể lại cho buôn làng nghe câu chuyện về những mất mát đau thương của cuộc đời Tnú và cũng là của cả cộng đồng làng Xô Man.</p> <p>- Lời của cụ Mết ngắn gọn, giản dị qua những hình ảnh có ý nghĩa ẩn dụ, tương phản:</p> <p>+ <i>Chúng nó</i>: là cách cụ Mết dùng để gọi kẻ thù, cả bọn bán nước và lũ cướp nước</p> <p>+ <i>Mình</i>: là lời tự xưng của cụ Mết, có ý nghĩa chỉ chung dân làng Xô Man, cộng đồng Tây Nguyên và mọi người yêu nước</p> <p>+ <i>Súng</i> và <i>giáo</i> đều là những hình ảnh chỉ vũ khí nhưng nếu <i>súng</i> tượng trưng cho vũ khí hiện đại của kẻ thù thì <i>giáo</i> là vũ khí thô sơ, tự tạo của nhân dân ta.</p> <p>=> Cần phải dùng vũ khí để đáp lại vũ khí, dùng bạo lực cách mạng để chống lại bạo lực hung bạo của kẻ thù. Câu nói của cụ Mết cho thấy quy luật của phong trào đấu tranh cách mạng: trước sự tàn bạo của kẻ thù, nhân dân ta nhất định phải vùng lên đấu tranh.</p>	1,5
	<p>* Chứng minh qua cuộc đời Tnú</p> <p>Trước khi cầm vũ khí đấu tranh:</p> <p>- Tnú có đầy đủ những phẩm chất tốt đẹp</p> <p>+ Dũng cảm, gan góc: Dù giặc đã giết bà Nhan và anh Xút để cảnh cáo những người Tây Nguyên yêu nước nhưng Tnú vẫn hăng hái đi đưa cơm cho cán bộ với một niềm tin sắt đá <i>Đảng còn, núi nước này còn</i>. Bị giặc bắt và tra tấn, Tnú không hề khiếp sợ, đặt tay lên bụng mình mà nói: <i>Cộng sản ở đây này</i>.</p> <p>+ Thông minh, lanh lợi: đi rừng không chọn đường mòn mà xé rừng để đi, qua suối không chọn chỗ nước êm mà chọn chỗ nước chảy xiết... vì <i>giặc nó không ngờ</i>.</p> <p>+ Giàu lòng yêu thương và căm thù: Tnú yêu buôn làng, yêu vợ con tha thiết. Tnú căm thù quân giặc đến cháy bỏng vì chúng đã tàn phá bao cánh rừng xà nu, giết hại bao người dân Xô Man.</p> <p>+ Cường tráng về thể chất: như một cây xà nu trưởng thành với bộ ngực rộng rãi, hai cánh tay như hai cánh lim rần chắc, bằng tay không Tnú có thể quật ngã thẳng lính giặc to béo nhất đang đánh mẹ con Mai... Tnú mang trong mình sức mạnh của cả núi rừng Tây Nguyên mênh mông và hoang dại.</p> <p>- Nhưng với bằng ấy phẩm chất tốt đẹp, cuộc đời Tnú vẫn đầy bi kịch: Tnú không bảo vệ được vợ con, bản thân thì bị bắt, bị đốt mười đầu ngón tay</p>	2,0

	<p>đến mức mỗi ngón bị cụt mất một đốt. Đó cũng là bi kịch chung của cả cộng đồng làng Xô Man. Nguyên nhân vì sao? Vì Tnú chỉ có <i>hai bàn tay trắng</i>. Hình ảnh <i>hai bàn tay trắng</i> được nhắc lại nhiều lần trong câu nói của cụ Mết là biểu tượng cho những con người chưa biết cầm vũ khí đấu tranh.</p> <p>Sau khi cầm vũ khí đấu tranh:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tnú chỉ được cứu khi dân làng đã biết cầm giáo mác nổi dậy đấu tranh, tiêu diệt hết mười tên lính giặc. - Khi đã cầm vũ khí, dù mang đôi bàn tay thương tật Tnú vẫn lên đường đi lực lượng, vẫn lập được chiến công và trở thành nỗi khiếp sợ của kẻ thù. <p>=> Từ cuộc đời Tnú thấy được con đường đấu tranh tất yếu của người dân Tây Nguyên nói riêng và cả dân tộc ta nói chung: từ tự phát đến tự giác.</p>	
	<p>* Đánh giá chung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tư tưởng có tính luận đề được thể hiện một cách khéo léo qua hệ thống hình tượng, qua cách kể chuyện đậm chất Tây Nguyên, tự nhiên, lôi cuốn. 	0,5
	<p><i>a. Chính tả, ngữ pháp</i></p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p>	0,25
	<p><i>b. Sáng tạo</i></p> <p>Có suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ</p>	0,5
	TỔNG ĐIỂM	10

-----HẾT-----

MA TRẬN ĐỀ ÔN TẬP MÔN NGỮ VĂN 12

THỜI GIAN LÀM BÀI: 120 phút

TT	Kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng		% Tổng điểm
		Nhận biết		Thông hiểu		Vận dụng		Vận dụng cao				
		Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Tỉ lệ (%)	Thời gian (phút)	Số câu hỏi	Thời gian (phút)	
1	Đọc hiểu	15	15	10	10	5	5			4	30	30
2	Viết đoạn văn nghị luận xã hội	5	10	5	10	5	5	5	5	1	30	20
3	Viết bài văn nghị luận văn học	20	20	15	10	10	20	5	10	1	60	50
Tổng		40	45	30	30	20	30	10	15	6	120	100
Tỉ lệ %		40		30		20		10				100
Tỉ lệ chung		70				30						100

TT	Nội dung kiến thức	Đơn vị kiến thức	Mức độ kiến thức, kỹ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				TỔNG
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	ĐỌC HIỂU	Văn bản nghị luận hiện đại (Ngữ liệu ngoài sách giáo khoa)	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận diện phương thức biểu đạt chính của văn bản (Câu 1) - Xác định thông tin được nêu trong văn bản/đoạn trích. (Câu 2) <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được cách triển khai lập luận, ngôn ngữ biểu đạt, ý nghĩa của hình ảnh được nêu trong đoạn trích. (Câu 3) <p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhận xét về nội dung và nghệ thuật của văn bản/đoạn trích; bày tỏ quan điểm của bản thân về vấn đề đặt ra trong câu văn đoạn trích (Câu 4) - Rút ra thông điệp/bài học cho bản thân. 	2	1	1	0	4
2	VIẾT ĐOẠN VĂN NGHỊ LUẬN XÃ HỘI (khoảng 200 chữ)	Nghị luận về một hiện tượng đời sống	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định được hiện tượng đời sống cần bàn luận: hiện tượng nghiện facebook của một bộ phận giới trẻ hiện nay. - Xác định được cách thức trình bày đoạn văn. <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được thực trạng/nguyên nhân/các mặt lợi – hại, đúng – sai của hiện tượng và rút ra được bài học bổ ích 					1*

			<p>cho bản thân.</p> <p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận phù hợp để triển khai lập luận, bày tỏ quan điểm của bản thân về hiện tượng được nêu trong đời sống.. <p>Vận dụng cao:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận về hiện tượng đời sống được bàn luận một cách sát thực, sâu sắc.. - Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh; đoạn văn giàu sức thuyết phục. 				
3	VIẾT BÀI VĂN NGHỊ LUẬN VĂN HỌC	<p>Nghị luận về một tác phẩm, một đoạn trích văn xuôi:</p> <p>Rừng xà nu</p> <p>(Nguyễn Trung Thành)</p>	<p>Nhận biết:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Xác định kiểu bài nghị luận, vấn đề cần nghị luận. - Giới thiệu tác giả, tác phẩm. - Nhớ được cốt truyện tác phẩm <i>Rừng xà nu</i>, nhân vật Tnú; xác định được chi tiết, sự việc tiêu biểu,... <p>Thông hiểu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Giải thích rõ ý nghĩa của câu nói của nhân vật cụ Mết – triết lí. - Diễn giải về giá trị nội dung, giá trị nghệ thuật của truyện hiện đại: vấn đề số phận con người thông qua nhân vật Tnú, cảm hứng thế sự, tình yêu quê hương đất nước; nghệ thuật xây dựng nhân vật, nghệ thuật xây dựng tình huống truyện, bút pháp trần thuật mới mẻ. - Lí giải một số đặc điểm cơ bản của truyện hiện đại Việt Nam được thể hiện trong văn bản. 				1*

		<p>Vận dụng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận để phân tích, cảm nhận về nội dung, nghệ thuật của truyện hiện đại Việt Nam. - Nhận xét về nội dung và nghệ thuật của văn bản; vị trí và đóng góp của tác giả. <p>Vận dụng cao:</p> <ul style="list-style-type: none"> - So sánh với các tác phẩm khác, liên hệ với thực tiễn; vận dụng kiến thức lí luận văn học để đánh giá, làm nổi bật vấn đề nghị luận. - Có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh; bài văn giàu sức thuyết phục. 					
	Tỉ lệ %		40	30	20	10	100
	Tỉ lệ chung		70		30		100